

ELEIZAREN AGERRERA-DOTRIÑA

Olako edo alako tokitan agerrerak izan dirala entzun, eta oso desberdiñak izaten dira gizonen jokabideak. Batzuk itxu itxuan sinisten dituzte. Beste batzuk entzun eta bertan ukatu.

Lenengo jende-klase ori miragarri-miñez jota egon oi da. Mirariak nun arkituko dabil beti. Oientzako ez dago erlijiorik mirari gabe. Aspertuta daude Elizari entzuten "errosarioa errezatzeko ta errezatzeko"; baña ez diote kasorik egingo. Alako batean entzun diote neska bati: "Lourdes'ko Ama Birjiñak esan diola errosarioa errezatzeko" eta egunik etzaie joango arrezkero ura esateke. As-te Santuko elizkizunetan aldaketak egin ditualako "Aita Santuaren konbersiorako" errezatzen dutenetaoak dira oiek.

Bigarrenak, berriz, beste muturrera jo-tzen dute. Agerrera-kontuek burutik egindako ba-tzuen ipuiak besterik ez dizkiete gogoratzen. Psi-kearen ondoeza baño ez dute ikusten orrelako arri-

garrietan. Adimenzale porrokatuak dira. Onartuko dute bear bada mirarien algarritasuna; baña gertatzez, izadiko legeen bidez zergaititu nai dituzte gauza guztiak. Eta orrela ezin danean, burunaske-ta izango dute esplikatuezin guztien adieragarri.

Mutur muturretako jokaera bi oiek baño tartekoak eman oi dira maizago kristauen artean, gutxi asko batari edo besteari alderagotuaz. Katoliko teologiak ematen digun argiarekin zer postura artu bear dugu guk agerrera diralako oiekin? Zebateranoko sinistea eman bear diegu? Zer kalte ekarri dazaiguke oien ukatzeak? Galde auetrek garbi jartzea beste asmorik ez dut lantxo onetan.

"Jainkoak itz egiten duanean sinistu egin bear zaio". Ona gai guztiaren giltzegia. Baña nun itz egin du Jainkoak, zer esan du? Auxe jakin bear da lenengo.

Benaz, itz egin du Jainkoak. Jainkoaren itzetatik sortuak dira gauza guztiak: "Ipse dixit et facta sunt", orregatik "zeru-lurrak Jainkoaren aintza ots egiten dute". Izadi osoa Jainkoaren a-ditzera- emate bat besterik ez da, Jainkoaren a-gerpena besterik ez. Baña izatezko agerpena da, naturala, eta gu goilizatezkoarekin ari gera. Goi-izatezko mailla, berriz, Kristo da Jainkoaren beti-ko Itza; gizonei Jainkoak esan nai izan dien Itza. Kristogan agertu da Jainkoa oso osorik. "Bat bai-dira Kristo ta bere Aita" eta "Kristo ezagutzen duanak orren Aita ere ezagutzen du". Etorri ere

ortarakoxe etorri baizan Kristo lurrera: "Berak ezagutzen zuan bezela guk ere Aita ezagutu genezan". Kristo da Jainkoaren agerpena, Agerpen Nagusia. Baña Aita Betikoaren Itz ori ez da garai guztietan berdin aditzera eman. Era asko ditu Jainkoak itz egiteko.

Testamentu Zarrean itxaropen antzean ezagutu arazi zigun Goikoak profetaen agoz itz eginaz. Gero, "sasoiā bete zanean", ezur eta mamiz jantzirik, grazia irabaztera etorri zitzaigun lurrera. Iz zan gurutzean, egin zituan irabaziak, erosi zuan grazia, eta gure zorrak neurrigabe ordaindurik, zerura igo zan "Aitaren etxean guri tokia prantatzera". Baña ez gindun umezurts laga zerura igota. Espiritu Santua bialdu zigun Berak esandako guztiak ulertu genitzan; eta Eliza utzi zigun Berak irabazitako grazia sakramentuen bidez banatu zezaiGUN. Azkenik, gizaldien amaieran, Jainkoaren Itza bigarrenez lurrera dediñean, orduan emango digu graziaren osakuntza: zerua, "Jainkoa arpegiz arpegi ikustea".

Auxe da, eta auxe bakarrik Goikoaren agerpena, Jainkoak gizonēi pekatu egin ondoren esan nai izan dien Itza. "Eta Itz oni entzuten diotenak Jainkoaren seme biurtuko dira. Jaramonik e-giten ez diotenak berriz, ez dute Osasunik izango".

Gaiñera, azkeneko apostoluarekin bukatu zan "Goiagerpen Nagusi" ori (D.1792). Orrek eman zizkigun Kristo ren azkeneko berriak. Arrezkero ez dago gelago. Orain Espiritu Santuaren argiarekin "Kristo ren misterio" ori gero ta gelago ezagutzen jarraitu bear da Elizak. Baña burutu zan "Kristo

ren Izkutukia". Auxe da Elizak Jainkoagandik jaso duan Goiagerpen ofiziala. Eta berebat, zeruan sartu nai duten guztiek derriorrez sinistu bear diotela orri goierabaki du Elizak bere Almen engañatu eziñaren indarrez. Goiagerpen nagusi ori, berriz, Idazteun eta Eliztradizioan dago.

Goibizitsarako bear dugun guztia goiagerpen nagusian, eta bertan bakarrik, eman izan zaigu. Orixe da grazia gureganatzeko bide bakarra; eta grazia da goibizitza. Bai goiko ta bai beeko bizitzan, ordea, ba-dira zenbait gauza bizitza bera ez diranak, baña bizitzari lagundu eta bikaintasun ematen diotenak. Eta egiteko auxe dute goimaillan aldian aldiko graziak. Ez diote ildakoari bizirik emango, baña bai prestatu egingo dute bizitza ori artzeko. Bizirik dagona, berriz, sendoago biurtzen dute bizitz ortan. Eta oiek kendu ezker maskaldu ta argeldu egingo litzake bizitza bera ere. Grazi-klase auker beti mardulagotzen dute grazi santutzallea.

Ba-da oraindik beste grazi edo doai-motabat: karisma-graziak. Ez dira artzallearentzat grazi auker, nagusienik beñepein, gizarte edo Elizarentzat baizik. Beren izatez ez diote auker eser egiten grazi santutzalleari, eta berori gabe ere jaso ditezke; geienetan santutasunean aurreratu-takoei ematen bazaizkiote ere. Taju ontakoak dira "goiagerpen txikiak". Idazteun eta Eliztradizioan arkitzen ez diralako ots egiten diegu "goiagerpen txiki" beste auer. Goiagerpen dira auker ere, Jain-

koaren itz, eta Itun Berriko gauza guztiak bezela "Christi et in Christum" dira (Kol. 1; 2). Baña ez dira derriorrez gizon guztientzakoak, ez dira gabetu-eziñak goibizitzarako "goiagerpen nagusia" bezela. Eta zeragatik ez dira, ain xuxen: goibizitzarako dogma berririk ematen ez dutelako. Orregatik ez ditu Elizak goierabaki eta sinisteko jarri.

Goiagerpen txikietako gauzak beti egon oi dira goiagerpen nagusian eta Elizaren erakutsietan; argi ta garbi ez bada ere, beintzat erdi isillean bai. Baña egon, beti daude. Artu dezagun, esate baterako, Sta. Margarita Maria ri Jesus en Biotza k egindako goiagerpena. Labur esanda, auxe: "Jesus'en Biotza ri kultu emateko" Etzan ezagutzen Elizan debozio zeatz au; bana aspalditik zeukan erakutsita onen dotriña. Alegia, Jesukristo osoari eman bear zitzaiola kultu: bai jainkotasunari eta bai gizatasunari; bai gorputzari eta bai animari, Ipostasizko Bategintzaren bidez norizan bakarra egiten dute-ta. Ori zertzea besterik etzan falta, eta santu orren bisioak eman zuten bide dotriña ori Jesus'en Biotzarenganako jaierratan zertuta konkretatzeko.

Beste berdin Lourdes'ko agerrerrakoan ere. Ama Birjiñak agertu eta "Sortzezgarbia" zala esan zion Sta. Bernardita'ri. Baña ordurako dogma eginda zeukan Elizak egi ori. Egia da, amaikatxo agerrera izanak ziran egi ori berori erakusten Elizak golerabaki baño lenago; bana agerrera guzti guzti oiek etziran beingotxoan ere argumentu izan "Sortzezgarbia" dogmatzeko. Ez baida ori Elizaren jakinbide ofiziala, ezarez bezela da ori dogmagai-

ren estudiorako.

Orra, ba, nola goiagerpen txikiek ez diguten dogma berririk ematen. Nabari diteke ona ezkerro, zer on edo kalte ekarri dezaioken gizonari goiagerpen txikien onartze-ukatzeak. Berri nabarmenekorik ematen ez badigute, bereartan utzi ta kitto, esango du baten batek.

Poliki! Goiagerpen txikiak ere, egizko diranean, Jainkoaren grazi dira; eta ezin ditezke nolanaizokoratu. Miatu dezagun pittin bat goiagerpen txikien izaera, eta ortik atera al izango dugu zer nolako sinistea merezi diguten.

Era asko ditu goiko munduak gurekin artuemateko, eta goiagerpen txikiak dira kera oieta-ko bat. Goiko izadi ori, goikoa danez, ezin genezake guk emen beeko elpide ta indarrekin atzeman. S. Paulo'k esaten duanez (Efes. 1, 18) "biotzeko begiz" baño ezin diteke goimundu ori bete betean ikusi. Au da, grazi santutzallearen bidez, fedearen atzaparrekin bakarrik iristen gera goiko izadi ortara. Batean esanda, gorputzeko sentimenekin ezin diteke somatu goilizadi ori.

Batzutan, ordea, nai izaten du goimundu orrek gure ezagutzeko ta sentitzeko moduetara moldatu; eta orduan, bere berean ez bada ere, artzen ditu mundu ontako itxurak, eta agertzen zaigu beintzat gu konturatzeko ainean. Garbiago esanda: sentigarri ez dana sentigarri biurtzen zaigu, gure begi-belarrien eskura jartzen zaigu.

Beti ez baña, geienetan, zerutarren bat (Ama Birjiña edo Santuren bat) izan oi da olako

goiagerpenetan. Orregatik "agerrera" izana eman
ei zaie goiagerpen txikiel. Baña orain dator kor
ka. Guk, izatezkiro, gerez, naturalki gorputzeko
sentimenez jasotzen ditugu itxura edo irudi oiek:
eta nundik jakingo dugu noiz bai ta noiz ez diran
goiizatezko?

Ona zer egiten duten agerrera gure soi-
ñean. Jotzen dituzte gure sentimenak, eta itxura
edo irudiak sortuarazten dituzte sentimen bakoitz-
ean; eta jardun ortatik sentipena ateratsen da.
Batzutan benetako kizun edo gauza batek jotzen di-
tu sentimenak, eta orduan benetako ikuskizuna da-
go. Beste batzutan ordea, benetako gauzak ez baña
irudimenak zirikatzen du sentimena, eta orduan i-
kusi-ustea, lillura dago eta ez benetako ikuskizu-
na; senaz eta ~~senaz~~ gauza bera ikusten dala uste
izan arren. Txit nekeza da jakiten noiz benetako
ta noiz lilluratako gauza atzematen dugun goimun-
duarekin aremanduta dauden zeratan batez ere.

Benaz, izango dira elarte, inguruki eta
zirkustanziak agerrera miragarri ori noiz goiko
ta noiz beeko dan jakiteko. Baña goiargi aparteko-
rik ez badugu, elartetatik ere ezin atera al izan-
go dugu ilfalibleki agerrera oien zerukotasuna.
Adimen engañatuezin batek eman bearko digu au. Era
ortako ezagumena Elizak bakarrik dauka mundu ontan.
Eta Elizak ere ez edozein gauzetan, fedezko ta oi-
turazko gauzak goierabakitzekoan baizik.

Gaiñera au: eukitzez Aita Santu gustiek
daukate "ex cathedra" itz egiteko eskubidea, baña
oso banakatxotan usatzen dute almen ori. Begira!,
joandako eun urte auetan bitxotan baño ez dute e

rabilli Aita Santuek almen ori. Lenengo, 1854'an X Pio k "Ama Birjiñaren Sortzezgarbitasuna" goierabakitzeko. Eta urrengo, 1950'an Pio XII'gnak "Ama Birjinaren Zerura jasotzea" dogma egiteko. Eta binbitarteko eun urte oietan? Beingotxoan ere ez. Orra zeñen poliki baliatzen diran Aita Santuek bere infalibilitasunaz. Eta ez aztu auxe: esku-bide ortaz baliatu diranean, "goiagerpen nagusiko" egiak definitzeko izan da, eta ortarakoxe bakarrik. Aita Santuak, engañatu eziña danetik, ez du sekula bere almena erabilli goiagerpen txikiak erabakitzeko. Ta geiago oraindik, ba ote dezake usatu infalibilitasuna agerrerek epaitzekoan? Ezetz esaten dute teologariek, almen orren esparrutik kanpora daudela goiagerpen txikiak eta.

Askok uste izaten dute agerrera bat baietzen duanean, definitu egiten duala berori Elizak, eta dogma bat bezela sinistu bear dala. Kontuz or! Baietzta ta ederretsi bai, baña goierabaki ta dogma egin ez. Bi daude agerrerratan: gertaeraren zerukotasuna, eta agerrerek ematen duan dotriña. Eta Elizaren baietzak auxa besterik ez du esan nai: 1) dotriña ortan ez dagola ezer katoliko fedearen, oitura zintzoen eta Elizaginduen kontra; eta 2) ordurarte dauden agirietatik azaltzen danez, bidezko dala gertaera ortan sinstea.

Ez du esaten agerrera ori zerukoa danik; agiriek dioten bezela gauzak badira, sinistu leikela bildurrik gabe baizik. Egin dezagun uste bat. Arkitzen dugula beste agiri bat lenagokoak gezur-etaratzen dituana; ba orduan, ez sinisteko esango luke Elizak, bere infalibilitasuna batere zikindu gabe: agiriak kontra daudela eta ez sinisteko.

Ori bai, Elizak baieztu baño lenago ondo neurtuak izango ditu dokumentuak, eta erabakirik ematen baidu pixu aundikoa izango da; beti, ordea, kondairamaillan

Agerrera ikusi duanari ez dio ematen Elizak munduko beste edozein gertaera ikusi duanari baño fede geiago. Dokumentuak miatu ondoren baietz ateratzen bada, ola izango da. Ezetz ateratzen bada, berriz, ez da izango. Eta izan diteke batzuk baietz eta besteak ezetz ateratzea; ba orduan, jarraitu dezaiola nork bereari. Elizak ez dio konturik artuko. Gizasinismena besterik ez du eskatzen olakoetan Elizak; kondairari ematen zaiona bezelakoxea.

Ba-dirudike agerrera-ikusle bat santu egiten duanean Elizak, kanonizatu egiten dituala berorren ikusketak ere. Baña ez. Oiek ere beste guztiak bezelaxe akatsdunak dira, eta gogoaren kontra izan arren, beste gizonek bezelaxe uts egin dezakete. Gaiñera, burua ondoezik eukitzea ere ba-diteke, eta benetako agerrera diralakoan lillurak eukitzea ere. Baña oiek guztiok ez diote ezer persona orren santutasunaren kontra. Eta Elizak au aitortzen du: gizon edo emakume ori santua dala birtuteak arrigarrero bete dituala, eta ez da sartzen burutik ondo zegoan ala ez esatera.

Orain beste bat. Agerrera batzuk mirariz eta guzti zindotuta egon oi dira, Lourdes koa bezela Oiek ere ez al dira jainkofedez sinistu bear? Ezta oiek ere. Oiek ere ez onartu ta ez zabartu egiten ditu Elizak; agiri jatorrak ba-dituztela esan, eta gizasinismenez utzi egiten ditu bakarrik.

Liturji-elizkizunetan sartu izan ditu Elizak zenbait agerrera, baina orduan ere ez ditu kanonizatu. Aztertu ditzagun adibide batzuk, Jesus-en biotzaren eta Lourdes ko Amarena, esate baterako. Leen ere aipatu-edo egin dugun bezela, bi gauza daude olako kultugaietan: bata benetako kultugaia, eta bestea zerdalatazko okasiozko kultugaia. Beste itzetan esanda: kultuaren mamia eta azala. Agerre-ra bi oietan "Jesus en gizatasuna" eta "Maria'ren sortze garbia" ospatzeak dira benetako kultuaren gaia eta mamia. Kultuaren zerdalatazko gaia edo azala berriz, Sta. M. M. Alacoque'k eta Bernardita'k eukitako agerrerek; oiek zirala-ta sortu baizan kultugai ori. Elizak mamia, benetako kultugaia aitortzen du bein eta berriz, eta gai oiek dogma diralako Jainkofedez sinistera beartzen gaitu. Okasiozko kultugaia, ordea, gizafedez sinsisteko uzten du. Eta ori kondairako gertakizun besterik ez diralako.

Orainarteko ikuslea ez beste guztientzako izanda. Besteek ezin jakin dezakete infalibleki agerreraen zerukotasuna, baina ikusleak bai batzutan beintzat, Jainkofedez beartuta al dago orduan ikuslea? Ez datoz bat teologariak, baina beartuta legokela esatea dala uste dut bidezkoena. O-na zergatik. Goiagerpen nagusiko egiak bezelaxe au ere Jainkoarena da. Eta aietan legez, Jainkoa berbera da emen ere egiaren aitorle ta testigu. Ez da ikusten, ba, zergatik batean Jainkofedez sinistu bear dan eta bestean ez.

Bukatzeko, ikusi dezagun goiagerpen txi kiek daukaten balioa ta esanaia. Lenago ere esan dugu-ta, goimunduak gurekin dauzkan artuemanak bes terik ez dira agerrerak. Aita Betikoaren Semea "Emmanuel" izateko etorri zan mundura, "bere atsegiñak gizonen semeekin egoten zeuzkalako". Orregatik bizi izan zan gizonen artean "gizonen antz antzeko egin da". Orregatik sortu zuan Eukaristia "Aitarengana biurtzeko ordua etorri zitzaionean": munduaren azkena bitartean gizonekin egoteko. Bai, orain ere gurekin dago Kristo, baña egoera estalia dauka, mistikoa; ezin genezake ez begiekin ikusi, ez belarri-egaz entzun, ez eskuen bidez ikutu. Ikusi gabe siniste ori, berriz, oso pikoa egiten zaigu gizonoi. Orregatik daukagu ain fede xapatza ta kaxkarra. On do asko daki zeruko Aitak gure berri; eta gure fede pittin onek lur jo ez dezan sentituarazi egiten digu illunpetan sinisten dugun ori. Ortarakoxe bialtzen dizkigu aldian aldian agerrerak. Beraz, agerrek benetako diranean, ez dugu nolanai jokatu bear berolekin.

Olaxe da, agerrerak etzaizkio argumentu ezertarako Elizari. Baña betebear aundia izan dute goiagerpen txikiak Kondairan zear. Etzioten Elizari ziñegi berririk emango; bai, ordea, zirikatu egin diote dogmaren altxorrean gordeta zeuzkan zenbait pitxi argitan jartzera. Eta orrela, bein baño geiagotan izan dira kristau-bizitzaren bizkortsalle. Ba-dakigu, esate baterako, Jesus en Biotza ren jai-iera-debozioa etzuala zabeldu Elizak Sta. M.M. Alacoque k izan zituan agerreragatik, dogmaren muñetan errotua arkitu zalako baizik. Sortu, agerrerak sortu es bazuten ere, ordea, zirikatu egin zuten beñepein

Eliza bere altxorrean zeukan debozio eder ori zabal-
tatzera. Eta nork ez daki zelako bizialdia eman-
zion jaiera orrek kristau-bizitzari?! Beste orren-
beste Lourdes en. Nork kontatu zorioneko toki artan
sendatu diran gorputz eta animak? Zenbat eta zenbat
Jainko gabeek ez dute arkitu Lourdes'en fedea? Zen-
bat kristau epel ez ote dira berotu?

Borondate onez begiak zabaldu ezkerro, be-
rriz, nork ez du somatzen Lourdes batean zeruaren
arrastoa eta señailea? Bene benetan Jainkoa maite
duanak ukatu ote dezaloke, gero, orrelako agerre-
rari sinistea, Elizak ez duala goierabaki ta beste-
rikan gabe? Egia, ez luke erejiarik izango: pekatu
astunik ere ez bear bada. Baña ausarkeri aunditxo,
bai, izango litzake, eta zabarkeri galanta ere bai
Jainkoaren graziarekiko.

Gizonen artean egiten dan bezelaxe, agi-
riak bat diotenean, burugabekeri da kontrakoa esa-
tea. Jainkoaren gauzatan ere berdin, ba, Ez dago on-
do agerrera-ikertuta. Baña itxu itxu-
an ukatzea ere ez. Eta ez dago ongi batzuk egiten
duten ori ere: gizonen jakintzatan baliodontzat e-
man giltzegi ta jokabide batzuk, eta beroiei jara-
monik egin ez agerrera-kontutan. Jakintzan nai iza-
ten dan lez, aurriritzirik gabe ibilli bear da
auetan ere. Diran bezela gauzak ikertu, eta ondorio-
tan zer ateratzen dan, orri eutsi. Ez arrazoikeri
ta ez fedekeri.

Bildu ditzagun eskutada-mami batean ora-
lñarte banatutakoak. Jainkoaren Itza goiagerpen na-
gusian eta txikian arkitzen da. Goiagerpen nagusiak

goibizitza bera ematen du, eta derriorrez sinistu bearra daukagu zeruan sartuko bagera. Infalibleki dakigu goiagerpen nagusia Jainkoaren itza dana, Elizak goierabaki dugu-ta. Elizak ez ditu sekula definitu agerrera, eta ezin genezake erabat erabat jakin zeruko diran ala ez. Orregatik, begi zorrotza euki bear da egizko ta gezurrezko agerrera ez nasten. Agerrera eman bear zaien fedea giza-fedea da, kondairari bezelakoxea. Baña burubide zintzo arri dan gizonak ezin dezazke alde batera utzi agerrera, agiri guztiak orren alde datozenean. Uste onez jokatu ezkeru pekaturik ez dago agerrera ukatzean, naiz eta jakin gainean ukatu.

Agerrera beneteko noiz diran ziur jakin ai izateko Jainkozaletasun beroa eta fede sendoa bezelakorik ez dago. Inoiz izatekotan, berriz on-tantxe bete bear dugu Jesukristo ren esan ura: "Izan burutsu sugea bezela, eta bakun usoaren antzo.

Fernando Mendizabal (oim)

Arantzazu ko teologari.

Gai ontarako Iturri-liburuak:

TRUHLAR, S. J. (P. Carolus), "PRINCIPIA THEOLOGICA DE HABITUDINE CHRISTIANI ERGA APPARITIONES", Editio nes Academiae Marianae Internationalis, XVI, Romae 1956, 1-17 or.

DE GUIBERT (J.), "LEÇON DE THEOLOGIE SPIRITUELLE", I, Toulouse 1943.

STAELING (Carlos M., S. J.), "APARICIONES", Madrid 1954.